

LIBRIS

We know
books

Colecția: Practic – Dezvoltare personală

Lector: Nicoleta Arsenie
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu
Coperta: Florin Afloarei

Editura EUROPRESS GROUP
O.P. 22, C.P. 113, București, 014780
Tel./Fax.: 021-2125692; Tel.: 021-3106618
Comenzi carte prin poștă:
Tel.: 021-2125692
E-mail: office@europress.ro
www.europress.ro

© Larisa Renar, 2021
© Dudareva D., Chervyakova D., illustrations
First published in the Russian language by Ltd Co Publishing
House Eksmo
© Editura EuroPress Group, pentru prezenta versiune

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
RENAR, LARISA

Fără vârstă : program anual de redobândire a tinereții și
sensului vieții / Larisa Renar ; trad. de Elena Drăgușin-Richard. -
București : EuroPress Group, 2022
ISBN 978-606-668-285-5

I. Drăgușin-Richard, Elena (trad.)

159.9

LARISA RENAR

Fără vârstă

**Program anual de redobândire
a tinereții și sensului vieții**

Traducere de
Elena Drăgușin-Richard

București, 2022

Cuprins

Partea 1. TIMPUL DISPERĂRII

15 septembrie – 15 octombrie

Capitolul 1. <i>15 septembrie</i>	8
Capitolul 2. <i>16 septembrie</i>	16
Capitolul 3. <i>17 septembrie</i>	19
Capitolul 4. <i>20 septembrie</i>	38
Capitolul 5. <i>22 septembrie</i>	41
Capitolul 6. <i>23 septembrie</i>	49
Pergamentul 0	54

Partea 2. TIMPUL TRANSFORMĂRII

15 octombrie – 15 decembrie

Capitolul 7. <i>15 octombrie</i>	62
Capitolul 8. <i>31 octombrie</i>	68
Capitolul 9. <i>1 noiembrie</i>	72
Capitolul 10. <i>2 noiembrie</i>	82
Capitolul 11. <i>5 noiembrie</i>	88
Capitolul 12. <i>10 noiembrie</i>	106
Pergamentul 1	108

Partea 3. TIMPUL IMERSIUNII

15 decembrie – 15 februarie

Capitolul 13. <i>25 decembrie</i>	116
Capitolul 14. <i>26 decembrie</i>	126
Capitolul 15. <i>27 decembrie</i>	141
Capitolul 16. <i>31 decembrie</i>	146
Capitolul 17. <i>1 ianuarie</i>	150
Capitolul 18. <i>7 ianuarie</i>	154
Pergamentul 2	155

Partea 4. TIMPUL ELIBERĂRII

15 februarie – 15 aprilie

Capitolul 19. <i>15 februarie</i>	164
Capitolul 20. <i>1 martie</i>	172
Capitolul 21. <i>7 martie</i>	179

Capitolul 22. 8 martie 195

Pergamentul 3 204

Partea 5. TIMPUL DEȘTEPTĂRII

15 aprilie – 15 iunie

Capitolul 23. 15 aprilie 216

Capitolul 24. 16 aprilie 221

Capitolul 25. 23 aprilie 230

Capitolul 26. 1 mai 237

Capitolul 27. 1 iunie 240

Capitolul 28. 7 iunie 242

Pergamentul 4 246

Partea 6. TIMPUL DESFĂTĂRII

15 iunie – 15 august

Capitolul 29. 15 iunie 258

Capitolul 30. 16 iunie 264

Capitolul 31. 20 iunie 272

Capitolul 32. 28 iulie 280

Capitolul 33. 30 iulie 283

Capitolul 34. 2 august 284

Capitolul 35. 5 august 287

Capitolul 36. 6 august 299

Pergamentul 5 306

Partea 7. TIMPUL REALIZĂRIILOR

15 august – 15 octombrie

Capitolul 37. 20 august 316

Capitolul 38. 21 august 321

Capitolul 39. 22 august 329

Capitolul 40. 1 octombrie 334

Capitolul 41. 5 octombrie 338

Capitolul 42. 10 octombrie 339

Pergamentul 6 343

Epilog

Capitolul 43. 15 octombrie 350

Capitolul 1

15 septembrie

— Iertați-mă, nu v-am văzut.
O tânără în treni galben și umbrelă roșie s-a izbit de mine, întrerupându-mi gândurile triste. Mulțimea de oameni îmbrăcați în pardesie închise la culoare din ziua aceea rece de septembrie mă purta odată cu ea pe bulevardul Nevski.

„Da, sunt greu de văzut”, mi-am zis în sinea mea. Purtam o rochie lălâie gri, pusesem vreo zece kilograme în plus, aveam o privire stinsă și părul lipsit de orice strălucire. Semănam cu umbra mea, dizolvată în ploaia cenușie și monotonă și apăsată de cerul plumburiu al Sankt Petersburgului. O ilustrație perfectă pentru cum poate să arate o femeie divorțată pe care soțul a părăsit-o pentru o rivală cu treizeci de ani mai tânără. Toate argumentele în favoarea faptului că bărbații pun preț pe grijă, dragoste și inteligență se făcuseră praf confruntate cu realitatea ireversibilă. Cui să-i mai pese de toate astea când tu ai aproape cincizeci de ani, iar ea are numai douăzeci și cinci? Vârsta în sine suna ca o sentință într-o lume în care, ca întotdeauna, tinerețea și corpul erau la mare preț, iar în goana după ele tot ce părua important până atunci se devalorizase complet: copiii, conversațiile lungi din fața șemineului, planurile făcute împreună, succesele de până atunci. Iar acum aceste succese pe care le inspirasem și pe care le sprijinisem,

care rezultaseră în milioane de dolari în conturi și case construite împreună, în terenuri cumpărate pe malul mării nu-mi mai aparțineau mie, cea care le crease timp de 25 de ani, ci femeii care pur și simplu avea 25 de ani.

Mergeam la notar să semnez sentința de divorț prin care tot ce era mai bun și mai prețios, toți banii noștri reveneau fostului meu soț, iar mie îmi rămâneau numai amintirile despre el. Cine să se fi gândit la contracte prenuptiale în anii 1990, când ne-am căsătorit noi? Ne îngrozisem când am aflat că se practică în Statele Unite. Cum să trăiești cu un bărbat în care nu ai încredere?

Și iată că într-o bună zi te vezi aruncată în stradă ca un lucru inutil. Nici măcar cu un concediu plătit, mi-am răs în barbă. În timp ce eu alergam să supraveghez construcția caselor, alegeam mobila, amenajam case și apartamente și creșteam copiii, soțul meu deschidea în secret conturi în Elveția și făcea investiții imobiliare în străinătate. Conform legii din Rusia, era curat și sărac. Auzisem sute de povești despre soții care nu primiseră niciodată nimic, chiar dacă știau despre banii soțului. Și totuși în sinea mea speram că mărinimia masculină chiar există. Oare soțul meu chiar nu va accepta ideea că mi se cuvin 50% din bunurile acumulate în timpul căsniciei, conform legii și bunului-simț?

Clădirea mohorâtă și cenușie a notariatului era deja aproape. Am grăbit pasul și m-am oprit brusc. Soarele care ieșise dintre nori pentru o clipă ilumina un Bentley decapotabil de culoarea cerului senin parcat în față. Părea o navă extraterestră aterizată pe bulevardul Nevski. „Unii oameni pot să-și permită asemenea mașini”, mi-am spus cu admirație și am încremenit. Din Bentley a ieșit... fostul meu soț. În blugi ultima modă și pulover de culoarea coralului, cu fața nebărbierită, așa

cum se poartă acum, și părul tuns periută semăna cu un playboy între două vârste tipic. La cincizeci și șapte de ani era în formă, îngrijit. Nu era deloc de mirare, întotdeauna preferase să meargă la sală în loc să petreacă timp cu fiii lui. I-am pășit în întâmpinare fără să vreau și imediat m-am retras, încercând să mă contopesc cu peretele clădirii. Soțul meu deschise ușa din stânga și de acolo ieși o fată cu aspect de model. Înaltă, bine făcută, cu plete lucioase și negre, un bust considerabil, îmbrăcată într-o scurtă de piele vișinie mulată. M-am lipit și mai tare de perete, ca o pată de umezeală, numai ca să nu mă observe. Fata i-a privit pe cei din jur cu suspiciune și în același timp victorioasă, l-a pupat pe obraz pe partenerul ei și a pornit mândră pe stradă, atrăgând toate privirile pline de admirație ale bărbaților. Iar fostul meu bărbat s-a grăbit către intrare în pas sportiv. Simțindu-mă ca un nimic, m-am dezlipit de perete cu un efort de voință, l-am ajuns din urmă și l-am atins pe mână.

– Bună, nu te văzusem, m-a sărutat el cu răceală pe obraz.

– Mașina ta nouă? am arătat către bolidul Bentley de culoare azurie.

– Viață nouă! mi-a răspuns cu mândrie, deschizând ușa ca să intru prima în clădire.

– Ești fericit că ai schimbat-o pe cea veche cu una nouă?

– Este tot ce mi-am dorit.

– Tânără și proastă?

– Remarcabilă și scumpă. M-a măsurat din ochi, observând sacul cenușiu și ieftin pretentios numit rochie și silueta mea cam îngroșată.

– Nici ție nu ți-ar strica să începi o viață nouă și să te ocupi de tine.

– Ca să începi o viață nouă e nevoie de bani. Ai fi putut să-i împarți. Știi foarte bine că eu nu am.

– Du-te și găsește-ți de lucru! a dat el din umeri.

– Nimeni nu angajează femei de cincizeci de ani.

– Nu începe iar, deja am stabilit totul, m-a întrerupt tăios. Tot ce am câștigat îmi aparține.

– Dar ai câștigat banii ăștia cât am fost împreună. Și conform legii cincizeci la sută îmi aparțin, am încercat din nou să apelez la sentimentul lui de justiție.

– Conform cărei legi? m-a luat în derădere. Zi merci că ți-am lăsat apartamentul și că sunt dispus să plătesc studiile copiilor. Altfel putem să discutăm și asta. Totul e trecut pe numele părinților mei, așa că nu te chinui să mă dai în judecată. Au mai rămas numai formalitățile: semnează hotărârea de divorț și ne despărțim prietenii. Mă grăbesc, sunt așteptat. Ocolindu-mă, a luat-o la pas pe coridorul lung.

Notărița, o cunoștință veche a soțului meu, ne aștepta cu actele pregătite. Imediat după ce am intrat ne-a întins două exemplare să le semnăm. Încă aveam impresia că toate astea nu mi se întâmplă mie. Oare e posibil ca dintr-o trăsură de condei să fiu lipsită de tot ce am creat pentru familia mea?

– De ce ai semnat? s-a aruncat asupra mea Nora, prietena mea. E o brunetă subțirică, cu părul tuns scurt în stil carré, picioare lungi și minte ascuțită. Spre deosebire de mine, e o realită absolută, cinică și ironică.

Distrusă și umilită, abia mă târâsem până la restaurant. Nora mă aștepta cu o sticlă de vin roșu pe o terasă cu o vedere incredibilă la acoperișurile peterburgheze.

– De parcă aveam de ales, am dat din umeri. Așa măcar rămân cu ceva, în loc de nimic.

– Da, răsese forțat Nora, ai rămas cu resturile de la masa împărătească. Spune merci că ți-a lăsat măcar asta.

– Măcar ne-a lăsat apartamentul mie și copiilor. Am încercat să-l apăr pe fostul meu soț. Unii mai iau și copiii.

– Slavă Domnului, pe copii nu mai poate să ți-i ia, sunt mari deja.

– Cel puțin le plătește studiile din Anglia și nu mai trebuie să port grija cu ce-i hrănesc și ce să cumpăr.

– Totuși trebuie să te gândești cum să te hrănești pe tine și din ce să trăiești. Nora mă privi întrebător.

– Nu știu, am dat din umeri, o să încerc să găsesc ceva de lucru. Deși cine crezi că are nevoie de o tanti de aproape cincizeci de ani, care douăzeci de ani s-a ocupat numai de casă și copii? Poate găsesc ceva ca dădacă sau guvernantă.

– Dacă ți-ar fi dat jumătate din bani, te-ai fi scăldat în lux și aveai cum să întreții și copiii.

– Toți banii sunt în conturile firmelor lui, nu am cum să dovedesc nimic. Știi doar că trăim înconjurați de fărădelege și nedreptate, am ripostat.

– Păi da, ai grijă de el și-l răsfeți douăzeci și cinci de ani, crești copiii, gătești micul dejun și cina și pe urmă, gata! Vine o tinerică și totul îi cade în brațe, banii, casele, grija și iubirea lui. Iar marele ei atu este un trup tânăr. Despre ce dreptate să mai vorbim! spuse Nora fierbând.

– Dar nu se poate trăi cu cineva numai de dragul corpului. Cum rămâne cu iubirea, cu interesele comune?

– Și ea poate să ofere iubire și interese, plus un corp tânăr, nu se lăsă Nora. Nu te poți compara! Uite acolo, admiră fenomenul, arată din cap către un cuplu care aștepta lângă administrator să se elibereze o masă.

O cascadă luxuriantă de plete negre contrasta cu rochia albă tricotată care se mula pe silueta suplă și pieptul voluptuos. Nici femeile nu-și puteau lua ochii de la posesoarea lor, ca să nu mai vorbim de bărbații din restaurant.

– Are în jur de douăzeci și cinci de ani. Chiar dacă sânii sunt îmbunătățiți, oricum atuul ei este tinerețea, continuă Nora fără milă. Dar și pe ele se întâmplă să le schimbe cu unele mai tinere, mai ales bărbați ca el.

– Chipeș, am oftat, examinându-l pe însoțitorul brunet al fetei. Semăna cu Keanu Reeves, era înalt, muscular și bine făcut. Probabil e italian, numai italienii poartă cămăși roz și costume albastre.

– Da, miroase de la o poștă a bani, numai pantofii cred că au costat o mie de dolari. Se vede că se iubește, puse Nora diagnosticul. E nebun după el însuși.

– Mai încet, am oprit-o pe Nora, observând că administratorul îi conduce la masa de lângă noi.

Telefonul bărbatului începu să sune. Scoțându-l din buzunar, s-a împiedicat și a intrat în scaunul de lângă mine.

– Scuzați, mi-a aruncat alunecând cu privirea peste mine de parcă nici nu existam. Pentru a doua oară în aceeași zi m-am surprins gândul că nimeni nu mă observă nici măcar când se împiedică de mine.

– Doamne! m-am uitat disperată la Nora. Nimeni nu mă vede, nu-mi mai rămâne decât să mă îmbăt și să mă spânzur.

– Cu spânzuratul, fără mine, te rog, dar cu băutura sunt gata să mă alătur. Hai să sărbătorim în sfârșit divorțul tău. Nora ridică paharul.

„Cred că m-am îmbătat”, mi-am zis târându-mă în apartament. De obicei beam puțin și fiind neobișnuită

cu alcoolul mă simțeam groaznic. Intenționasem să-mi amortească durerea, dar vinul o făcuse și mai acută. Îmi tot cădeau ochii pe lucruri lăsate în urmă de soțul meu: cărți, cadouri, statuete de sticlă cumpărate într-o călătorie romantică la Veneția. Soțul meu nu mai locuia aici de un an, dar mi se părea că era doar plecat în delegație și acuși se întoarce, iar asta era și mai nedrept. Probabil că vinul mi-a înlăturat toate reținerile, simțeam că furia reprimată pe tot decursul anului începe să se reverse. Eram furioasă pe el, pe ea, pe viață. Furioasă că am fost părăsită ca un lucru folosit care poate fi înlocuit cu unul nou. Și brusc am vrut să arunc și eu tot ce avea vreo legătură cu el, așa cum mă aruncase și el pe mine. Fără să mă gândesc de ce fac asta, am început să arunc hârtiile, lucrurile și cadourile lui într-o grămadă, să scot ineale, cerceii, cruciulița dăruite de soț, de parcă m-ar fi ajutat să uit totul și să scap de sentimentul de neputință.

Sacii negri uriași se înălțau în mijlocul camerei ca niște pietre funerare ale vieții trecute, iar vederea lor făcea ca totul să fie și mai greu de suportat. „Trebuie să ard totul cât mai repede”, mi-a străfulgerat prin minte o idee nebunească. „Dar dacă lui o să-i trebuiască ceva”, a ripostat vocea soției credincioase și iubitoare, care se obișnuise să pună soțul înainte de tot. „Tot ce i-a trebuit și-a luat deja în noua lui viață, mi-am răspuns. Nici măcar cadourile de la tine nu le-a luat.” M-am uitat la statueta de lemn a unui zeu indian pe care i-o adusesem din India. Statueta zbură în sac, punând punct disputelor mele interioare. Peste zece minute toți sacii erau puși în portbagaj și eram pe malul golfului. La ora una noaptea nu era nimeni acolo, numai eu și sacii mei negri. Aveam lichidul de aprins focul în șemineu și chibrituri,

asa că focul de îngropăciune al vieții mele trecute s-a aprins repede.

Mă uitam la flăcări și simțeam că și în mine arde o flăcără care mistuie toată dragostea, toată afecțiunea, toată încrederea în faptul că ai alături un om pe care poți să te bazezi.

Cel mai mult nu mă deranja faptul că plecase la o femeie mai tânără, asta puteam să justific, să înțeleg și să accept, ci faptul că devalorizase cei 25 de ani pe care-i trăisem împreună. Parcă fusesem ștearsă din memorie, se anulasă tot ce construiseam împreună și mi se luaseră majoritatea lucrurilor pe care le avusesem. Chiar și casa unde se născuseră copiii mei și unde aș fi vrut să-mi văd nepoții. Poate că eu eram cea care mă devalorizasem și mă transformasem la un moment într-o copie palidă a femeii care fusesem cândva? La ce mă așteptasem? Să mi se dea o decorație pentru că sunt soția ideală? Cum putusem să-mi trădez toate visurile? Dar și mai grav era că nici nu mi le mai aminteam. Gândurile mele se zbateau ca flăcările focului, în căutare de lucruri pe care puteam să le fac sau joburi posibile. Flăcările mă fascinau și mă atrăgeau și la un moment dat m-am gândit că trebuie pur și simplu să pășesc în mijlocul focului și să mă transform și eu în cenușa vieții trăite deja. Ca să rezolv toate problemele, să scap de chin și să scap lumea de o umbră pierdută și singuratică. Am făcut un pas în întâmpinarea focului, deja simțind căldura în palme, când brusc am auzit soneria stridentă a telefonului. Trezită, m-am retras de lângă foc și am răspuns.

– Măine-dimineață la ora zece ai un interviu, mi-a declarat Nora cu un ton care nu permitea nici un fel de ripostă. Le trebuie un administrator. Cred că te-ai descurca.

– Cui îi trebuie? am bânguit.

– Nu contează, o cunoștință de-a mea își deschide un salon de înfrumusețare. Ți-am trimis deja adresa. Oprește-te din jelit și du-te imediat la culcare! Te așteaptă lucruri mari.

Cuvintele Norei au fost ca un duș rece. Am stins focul și, zgribulită de frig, m-am grăbit înapoi la mașină.

Capitolul 2

16 septembrie

Cu cât mă apropiam de salon, cu atât simțeam că fermitatea mea se destramă. Ușile din sticlă fumurie decorate cu auriu antichizat s-au deschis silențioase în fața mea. Chiar fără să deslușești toate detaliile, în penumbra încăperii se simțea luxul. Mirosul de vanilie, muzica și nuanțele sidefii subliniau cumva inadecvarea mea în această lume. Sentimentul lipsei mele de valoare s-a accentuat și mai mult când am văzut silueta suplă a stăpânei salonului care îmi ieșise în întâmpinare. Era cam de vârsta mea, dar îngrijită, stilată, plină de încredere. „Bărbații nu părăsesc asemenea femei”, m-am gândit, zgribulindu-mă sub privirea ei pătrunzătoare. Asemenea femei deschid saloane de înfrumusețare în care investesc milioane.

– Trebuie să inspirați, nu să dezamăgiți, a sunat sentința nemiloasă și rapidă. Scuzați-mă, dar nu vreau să vă irosesc timpul.

Cu o înclinare maiestuoasă a capului, s-a dizolvat în penumbra anfiladei nesfârșite.

– Nici măcar n-a stat de vorbă cu tine? m-a întrebat Nora încă o dată, ascultând raportul meu succint despre întâlnire.

– Se vede că arăt atât de rău încât nimic altceva nu are importanță, am oftat. Am impresia că aleg angajații ca să se potrivească cu interiorul, ca pe niște obiecte decorative.

– Trebuie să recunosc că sunt de acord. Uneori chiar așa și este, m-a susținut Nora. Am noroc că sunt ziaristă și nimeni n-are nici o treabă cu vârsta mea. Noi suntem ca obiectele de anticariat, cu cât mai ai mai multă experiență, cu atât valorezi mai mult. Așa că o să muncesc până mor.

– Nu e bine să muncești așa de mult. Nu ai deloc grijă de tine. Bei whisky, fumezi, nu te odihnești, nu faci sport.

– Și ce dacă? a contrat Nora. Uite cine vorbește! Parcă nici pe tine nu te văd la sala de sport, ronțăind tulpine de țelină. Și foarte bine. Cum spunea Faina Ranevskaja*: „Viața e prea scurtă ca s-o irosim cu regimuri de slăbire, bărbați zgârciți și indispoziții”. Churchill a avut cinci copii, și bea whisky, fuma trabuc, lucra douăzeci și patru de ore pe zi și a trăit până la nouăzeci și unu de ani, a câștigat două războaie, a scris șapte cărți despre istoria Marii Britanii și un roman.

– Vă invidiez pe amândoi. Mi se părea că sunt pe cale să izbucnesc în plâns. El a știut mereu ce a vrut și nu a avut nici un regret. Iar eu nici acum nu știu de ce am nevoie, de ce sunt capabilă și cu ce să mă ocup. Și nici nu știu cum să câștig bani. Iar lucrul cel mai îngrozitor este că nu am douăzeci de ani, ci patruzeci și opt.

* Faina Ranevskaja (1896-1984) – actriță sovietică devenită celebră și pentru aforismele ei. (n.t.)